

SUOMEN ALTTOVIULUSEURAN TIEDOTUSLEHTI

joulukuu 2012

**TAMPERE VITONEN
ERIKOISNUMERO**

www.suomenalttoviuluseura.com

**Suomen alttoviuluseuran hallitus 2012,
erikoistumisalueet ja yhteystiedot**

Puheenjohtaja **Max Savikangas**

Nyky musiikin esityskäytännöt, alttoviululle säveltäminen
040-5806872
max.savikangas@kolumbus.fi

Varapuheenjohtaja **Markus Sarantola**

Periodisoittaminen, -soittimet ja -yhtyeet
markus.sarantola@pp1.inet.fi
040-7380334

Rahastonhoitaja **Tarja Koskinen**

Pienten altistien pedagogiikka
tarja.koskinen@emo.fi
040-5566550

Sihteeri **Olli Kilpiö**

Sinfoniaorkesterimusiikki, orkesterimuusikkous
ollikil@welho.com
040-5100106

Jäsen **Jussi Tuhkanen**

Kamarimusiikki, alttoviulusolismi
jussi.tuhkanen@siba.fi
044-5726061

SISÄLLYS

Pääkirjoitus	4
<i>Max Savikangas</i>	
Kutsu vuosikokoustapahtumaan 11.-13.4.2013 Kuopiossa	6
Tampereen alttoviulukilpailu 2012 -spesiaali:	
Tampereen alttoviulukilpailun 2012 tulokset	9
Palkintojenjakopuhe 25.11.2012.	11
<i>Risto Fredriksson</i>	
Tuomariston kommentteja.	14
<i>Simon Rowland-Jones, Tim Frederiksen</i>	
Kilpailijoiden haastatteluja	17
<i>Tina Brännkärr, Hanna Pakkala, Pia Kukkonen, Matthias Funke, Ulla Knuuttila, Iris Rannikko</i>	
Säveltäjien puheenvuoroja.	24
<i>Cecilia Damström, Tero Lanu, Lasse Kallioniemi</i>	
Yleisön vaikutelmia.	28
<i>Jussi Tuhkanen, Helge Valtonen, Tommi Aalto, Markus Sarantola, Heljä-Maari Manninen</i>	
Muita juttuja:	
Raportti ESTA-konfrensista 2012 Kroatiasta	36
<i>Tarja Jokiahho</i>	
Raportti Päivölän mestarikursseista 2012	38
<i>Kimmo Kivivuori</i>	
Myydään.	39
Liittymisohje Suomen alttoviuluseuraan	40

Tämän tiedotuslehden on koonnut Suomen alttoviuluseuran hallitus ja taittanut puheenjohtaja. Jaellaan jäsenille. Seuraava tiedotuslehti ilmestyy toukokuussa 2013.

PÄÄKIRJOITUS

Hyvät ystävät, kollegat, alttoviuluintoilijat!

Yhdistyksemme järjesti marraskuussa 2012 onnistuneesti viidennen kansallisen alttoviulukilpailun Tampereen konservatorion Pyynikkisalissa 18.-25.11.2012. Voimme olla ylpeitä yhteisvoimin järjestämästämme tapahtumasta ja sen tuloksista!

Kilpailuun saapui 19 alle 30-vuotiasta Suomessa vakituisesti asuvaa osanottajaa ja sen voitti *Tina Brännkärr*, jolle vielä kerran lämpimmimmät onnittelumme! Kilpailun ohjelmakirja jaellaan tämän lehden liitteenä alttoviuluseuran jäsenille.

Kilpailun tason todettiin yleisesti olevan erittäin korkea, joten ***taannoiset väitteet alttoviulunsoiton tason taantumasta Suomessa voidaan toistaiseksi osoittaa kumotuiksi ja samalla voimme iloita siitä, että yhdistyksemme on jälleen kerran ollut mukana kehittämässä suomalaista alttoviulunsoittoa!***

Onnittelut ja suurkiitos kaikille osallistujille - tärkeintähän ei tässä kilpailussa todellakaan ollut sijoitus, vaan juuri osallistuminen! Marraskuun 2011 tiedotuslehtemme haastatellut, ensimmäiseen kansalliseen alttoviulukilpailuun vuonna 1991 Sotkamossa osallistuneet vastaansanomattomasti todistivat, että jokainen osallistuja tuli hankkineeksi itselleen arvokkaan osaamis- ja kokemuspääoman, joka kantaa pitkälle tulevaisuuteen. Sijoituksesta riippumatta.

Samaa korostavat tämän vuoden kilpailijat kommentoissaan. Kun vielä tuomariston puheenjohtaja *Risto Fredriksson* palkintojenjakopuheessaan painotti musiikkikilpailun tärkeimpänä arviointikriteerinä sanallista määrittelyä pakenevaa, vaikeasti vertailtavaa, mutta kuitenkin meille niin todellista, sisäisesti koskettavaa ja olennaista musiikillista kokonaiselämystä, ja erityisesti kun tämä kriteeri myös tuntui vaikuttaneen palkintovalinnoissa, niin tällaiselta arvopohjalta saatan hyvillä mielin ajatella olleeni mukana järjestämässä musiikkikilpailua, joihin aiemmin olen suhtautunut varsin ristiriitaisin ajatuksin ja tuntein (ja joita tunnustan vältelleeni parhaan kykyni mukaan).

Kuuntelin viran puolesta kaikki kilpailuesitykset. Organisointityö palkittiin saadessani kuulla monia emotionaalisesti sykähdyttäviä, väkeviä ja soittimellisesti taitavia tulkintoja hienoista alttoviuluteoksista. Kyseessähän oli itse asiassa samalla mitä maukkaain alttoviulufestivaali! Uusien tamperelais-opiskelijasävellysten pyytäminen alkukilpailuun ja loppukilpailukamarimusiikki-teoksen tilaaminen tunnetulta suomalaiselta säveltäjältä on ehdottomasti jatkamisen arvoinen perinne, jota myös ulkomaiset tuomariston jäsenet kehuivat.

Opiskelijateokset olivat erinomaisen mielenkiintoisia, keskenään sopivan erilaisia sekä puolsivat haastavuudeltaan paikkaansa kilpailussa. Harmi vain, etteivät kaikki seitsemän tulleet esitetyiksi. *Jukka Tiensuun* trio *Armotta* (2012) alttoviululle, kitaralle ja sellolle osoittautui vekkulisti svengaavaksi täysosumaksi, jonka ennustan jäävän ohjelmistoon. Sattuipa vielä niin, että Tiensuulle myönnettiin kilpailuviikolla valtion säveltaidepalkinto 15000 euroa. Alttoviulistit pääsivät siis hehkuttamaan olevansa suomalaisen nykymusiikin

hermolla! Suosittelen vilpittömästi kilpailukappaleisiin tarttumista: kaikkien kilpailua varten sävellettyjen teosten esitysmateriaalit ovat sähköisessä muodossa (pdf) ilmaiseksi saatavana minulta. Pyydä rohkeasti!

Kilpailun Facebook-päivityksiä seurasi parhaimmillaan yli 4500 ihmistä. Kiitos *Olli Kilpiölle* FB-sivun perustamisesta! Kaikille julkinen sivu Tampereen alttoviulukilpailu 2012 on edelleen kuvineen ja julkaisuineen tarkasteltavissa.

Vaikka Yleisradiota ei tällä kertaa onnistuttu houkuttelemaan radioimaan kilpailua (he vetosivat säästötalkoisiinsa), niin kaikki kilpailuesitykset kuitenkin äänitettiin Pyynikkisalini kiinteällä äänityskalustolla. Äänitteet tullaan laittamaan internetiin kuunneltaviksi, tiedotamme asiasta nettisivuillamme lähiaikoina.

”Alttoskaban” yhteydessä järjestettiin myös yhdistyksemme pikkujouluet. Osanotto oli poikkeuksellisen vilkasta ja tunnelma erinomaisen lämmin! Rohkenen toivoa, että saamme alttoviulukilpailijoista lähiaikoina lisää uutta ja innokasta jäsenistöä.

Kiitos kaikille kilpailujärjestelyiden eteen yhdistyistoiminnan puitteissa tärkeää työtä tehneille! Haluan kiittää myös Tampereen Musiikkiakatemian rehtori *Ilari Laaksoa* ja Tampereen konservatorion alttoviulunsoiton lehtori *Olli-Pekka Karppista* yhteistyöstä! Olen vakuuttunut siitä, että kansalliselle alttoviulukilpailulle on Suomessa jatkossakin olemassa tarve. Seuraava kilpailu on tarkoitus järjestää Tampereella vuonna 2017.

Onko elämää kilpailun jälkeen? Eipä hätää, yhdistyksemme vuosikokousta tapahtuma järjestetään Kuopiossa 11.-13.4.2013 ja sitä järjestävät *Seija-Liisa Mönkkönen, Leena Muona ja Tapio Myöhänen*. Kannattaa varata päivät jo nyt kalenterista, sillä alttoviulumusiikki, alttoviulistit ja alttoviulustin työ ovat tuolloin jälleen keskiössä! Luvassa on hienoja alttoviulukonsertteja, luentoja, mestarikursseja, illanvietto ja kokous, jossa käsitellään sääntömääräiset asiat (mm. valitaan hallitus). Kutsu vuosikokousta tapahtumaan on seuraavilla sivuilla.

Jos Sinä kollegoinesi olisit kiinnostunut järjestämään tahollasi vuoden 2014 vuosikokousta tapahtuman, niin ota empimättä yhteys hallitukseen!
Turku-Helsinki-Lappeenranta-Oulu-Kouvola-Kuopio...missä sitten?

Haluan nöyrimmin kiittää kaikkia yhdistyksen jäseniä vuonna 2008 alkaneesta puheenjohtajakaudestani ja osoittamastanne luottamuksesta. Kenties kilpailukiertoa seuraileva, noin viiden vuoden mittainen puheenjohtajakausi olisi sopivan mittainen? Ajoittainen pieni vaivannäkö on tullut moninkertaisesti takaisin antoisina ystävyksinä, tuttavuuksina, tapahtumina, musiikki-elämyksinä, kokemuksina ja oivalluksina. Yhteisöllisyydessä on voimamme!

Toivotan teille antoisia lukuhetkiä, hyvää joulua ja rauhallista uutta vuotta. Tervetuloa sitten sankoin joukoin vuosikokousta tapahtumaan huhtikuussa 2013, toivottavasti tapaamme Kuopiossa!

Hallituksen puolesta, jouluterveisin,
Max Savikangas, puheenjohtaja

P.S. Päivitähän muuttuneet yhteystietosi sihteerillemme Olli Kilpiölle, yhteystiedot etusisäkannessa!

KUTSU SUOMEN ALTTOVIULUSEURAN VUOSIKOKOUS- TAPAHTUMAAN KUOPION MUSIIKKIKESKUKSEEN to 11.4. – la 13.4.2013

Alttoviulumusiikki, alttoviulistit ja alttoviulistin työ ovat vuosikokous-tapahtuman 2013 keskiössä. Järjestäjänä Suomen alttoviuluseura ry., organisoijina Kuopiossa Leena Muona, Seija-Liisa Mönkkönen ja Tapio Myöhänen. Järjestelyissä mukana myös Kuopion konservatorio, Savonia AMK musiikin ja tanssin yksikkö sekä Kuopion kaupunginorkesteri.

Koko ohjelma tapahtuu Kuopion Musiikkikeskuksessa ellei toisin mainita, osoite: Kuopionlahdenkatu 23, 70100 Kuopio. Tervetuloa!

OHJELMA

Torstai 11.4.

17.30-18.30

Tervetulokahvit auditoriossa (järjestäjä tarjoaa).

Illan konserttiin varattujen lippujen luovutus (noin 10 €/kpl, lippuvaraukset ilmoittautumisen yhteydessä).

19.00-21.00

Kuopion Kaupunginorkesterin konsertti konserttisalissa.

Sinfoniasarja VII.

Kuopion kaupunginorkesteri (www.kuopionkaupunginorkesteri.fi)

Jorma Panula, kapellimestari (www.jormapanula.com)

Zvi Carmeli, alttoviulu (www.zvicarmeli.com).

Konserttiohjelma:

Georg Philipp Telemann: *Alttoviulukonsertto G-duuri*

Max Bruch: *Romanssi alttoviululle ja orkesterille op. 85*

Jean Sibelius: *Lemminkäis-sarja op. 22*

21.00

Iltapala (omakustanteinen) ja vapaata keskustelua ravintola

Kummisedässä (os. Minna Canthin katu 44). Toivotamme tervetulleiksi seuraamme myös illan solistin ja kapellimestarin.

Perjantai 12.4.

10.00-12.00

PEDAGOGINEN PLÄJÄYS: Näkökulmia ja keskustelua edellisen illan

alttoviuluteoksista. Mahdollisesti Zvi Carmelinin mestarikurssi aiheeseen liittyen.

12.00-13.30

Lounas Musiikkikeskuksen työpaikkaruokala Kanrestassa (5,80 €).

13.30-14.30

PEDAGOGINEN PLÄJÄYS jatkuu: Alttoviulupedagogi Heikki Puukko kertoo Alttoavain-sarjasta ja Suzuki-ohjelmistosta alttoviulisteille.

14.30-15:00

Kahvit (järjestäjä tarjoaa)

15.00-17.00

ALTTOVIULUSYMPOSIUM: "Alttoviulistin työ meillä ja muualla".

18.00-19.20

MUSIKE-sarjan konsertti kamarimusiikkisalissa: Tampereen V kansallisen alttoviulukilpailun 2012 voittajan *Tina Brännkärrin* resitaali.

19.30

Illanvietto ravintola Kummisedän Aitassa (erillinen tila): Iltapala, (omakustanteinen), jäsenten esityksiä, vapaata yhteismusisointia ym.

Lauantai 13.4.

10.00-11:00

PEDAGOGINEN PLÄJÄYS jatkuu.

Alttoviulisti, alttoviulupedagogi Helge Valtonen luennoi.

11.00-12:00

ALTTOVIULUSYMPOSIUM jatkuu.

12.00-13:00

Altistava viulunsoitto – Miten alttoviulisti voisi selviytyä fyysisistä haasteistaan. Fysioterapeutti Markku Riihinen.

13.00-14:00

Suomen alttoviuluseura ry:n vuosikokous 2013

14.00-15:00

Lounas kaupungilla (omakustanteinen), konserttiesitysten harjoittelua musiikkikeskuksella.

15.30-17:00

Suomen alttoviuluseuran konsertti kamarimusiikkisalissa.

- Lava on avoin jäsenten musiikkiesityksille!

(esiintymistarjoutumiset: max.savikangas.@kolumbus.fi)

17.00-

Päivällinen (omakustanteinen) ja jatkot ravintola Kummisedässä. Tapahduman päätös.

ILMOITTAUTUMISET vuosikokoustahtumaan:

seija-liisa.monkkonen@kuopionkonservatorio.fi

Konserttilippujen, ruokailu- ja illanviettopaikkojen varaaminen ja muut järjestelyt edellyttävät etukäteisilmoittautumista.

Ilmoittautumiset 1.1.2013 alkaen, viimeistään 15.3.2013.

Vapaamuotoisen ilmoittautumisen yhteydessä on syytä mainita:

- 1) Tapahtumaan osallistuminen/läsnäolopäivät (varsinkin, mikäli ei osallistu kaikkiin tapahtumiin)
- 2) Konserttilippuvaraus (noin 10 €/kpl) to 11.4. Kuopion Kaupunginorkesterin konserttiin, Sinfoniasarja VII
- 3) Illanviettoihin osallistuminen (to, pe, la)
- 4) Erityistarpeet esim. ruokailun suhteen.

ESIINTYMISTARJOUTUMISET lauantain 13.4. klo 15:30 alttoviuluseuran konserttiin ja esiintymisilmoittautumiset perjantain 12.4. klo 19:30 illanviettoon: max-savikangas.@kolumbus.fi, 040-5806872

Osallistujat vastaavat itse matkustamis- ja majoittumisvarauksistaan ja niiden kustannuksista:

Junat: www.vr.fi/aikataulut

Bussit: www.matkahuolto.fi

Hotel Atlas Kuopio, Haapaniemenkatu 22, kuopio.atlas@restel.fi, puh. 020-7896101. *Varauskiintiö nimellä Alttoviuluseura* (varaukset ennen 11.3.2013). Hinnat: 10 kpl 1hh 89 €/vrk ja 10 kpl 2 hh 99 €/vrk. Hotelli ATLAS on keskellä kaupunkia, torin laidassa, 3 korttelin päässä Musiikkikeskukselta, asemalle 4 korttelia.

Cumulus Kuopio, Puijonkatu 32, kuopio.cumulus@restel.fi, puh. 017-617711. *Tarjoushintaisia huoneita rajoitetusti, ei kiintiötä.* Hinnat: 1hh 76 €/vrk ja 2hh 89 €/vrk. Hotelli on juna-asemaa vastapäätä.

Sokos Hotel Puijonsarvi, Minna Canthin katu 16, sales.kuopio@sokoshotels.fi, puh. 010 762 9500. Hotelli Puijonsarvi sijaitsee kauniin puiston laidalla, kuuden korttelin päässä Musiikkikeskukselta.

Tampereen alttoviulukilpailu 2012 -spesiaali

Tulokset

Tuomaristo, johon kuuluivat Risto Fredriksson, puheenjohtaja, Tim Frederiksen (Tanska), Yuri Gandelsman (Yhdysvallat, Israel), Anna Kreetta Gribajcevic (Suomi) ja Simon Rowland-Jones (Iso-Britannia), myönsi seuraavat palkinnot:

1. palkinto 3500 euroa: **Tina Brännkärr**
2. palkinto 2500 euroa: **Hanna Pakkala**
3. palkinto 2000 euroa: **Lauri Savolainen**
4. palkinto 1500 euroa: **Iisa Kostainen**
5. palkinto 1500 euroa: **Iiro Rajakoski**
6. palkinto 1500 euroa: **Pia Kukkonen**

Lisäksi myönnettiin kaksi erikoispalkintoa:

- YLEn erikoispalkinto Jukka Tiensuun kilpailua varten säveltämän trion Armotta alttoviululle, kitaralle ja sellolle parhaasta esityksestä 1500 euroa sekä kutsu tulla tekemään teoksesta YLEen kant nauha: **Lauri Savolainen**
- Vilho ja Lahja Kuposen säätiön erikoispalkinto lahjakkaalle nuorelle alttoviulistille 1500 euroa: **Mari Viluksela**

Ryhmäkuvaa palkintojenjakotilaisuudesta Tampereen konservatorion Pyyntikalisissa 25.11.2012, kuvassa asemalta oikealle:

Tampereen alttoviulukilpailun 2012 tuomaristo:

Yuri Gandelsman, Anna Kreetta Gribajcevic, Simon Rowland-Jones ,
Tim Frederiksen, Risto Fredriksson (pj.)

Tampereen alttoviulukilpailun 2012 palkinnonsaajat:

Mari Viluksela (Vilho ja Lahja Koposen säätiön erikoispalkinto)
Tina Brännkärr (1. palkinto)
Hanna Pakkala (2. palkinto)
Lauri Savolainen (3. palkinto ja YLEn erikoispalkinto)
Iisa Kostiainen (4. palkinto)
Iiro Rajakoski (5. palkinto)
Pia Kukkonen (6. palkinto)

Palkintojenjakopuhe

Risto Fredriksson, tuomariston puheenjohtaja

Arvoisa yleisö,

Viides kansallinen alttoviulukilpailu on hetken kuluttua kokonaan ohi, ja se liitetään historian aikakirjoihin. Haluan ensimmäiseksi kiittää ja onnitella kaikkia kilpailuun osallistuneita. Tätä tapahtumaa saattoi seurata levollisin ja turvallisin mielin. Te kaikki olitte hyvin valmistautuneet ja paneutuneet vaativaan kilpailuohjelmistoon. Jokaisella teistä - sijoituksesta riippumatta - on syytä iloita ja tuntea tyytyväisyyttä.

Risto Fredriksson pitää palkintojenjakopuhetta

Te olette käyneet kamppailun ennen kaikkea oman itsenne kanssa ja selvinneet siitä. Voiko musiikkikilpailussa edes muusta olla kyse?

Urheilukilpailussa suoritusta mitaan tarkasti sekunnein, senttein ja kiloin. Meillä ei sellaisia välineitä ole. Musiikkikilpailussa on kuitenkin osa-alueita, joita voidaan arvioida jokseenkin objektiivisesti ja riidattomasti. Sellaisia ovat intonaatio tai rytmin ja tempon käsittely. Jossain määrin mennään jo subjektiivisiin näkemyksiin, kun arvioidaan äänen laatua, fraseerausta tai muodon rakentamista.

Esityksen sisimmässä olemuksessa on kuitenkin jotakin, joka karttaa meidän sanallisia selityksiämme ja tulkintayrityksiämme, jotakin joka on meille ehdottoman totta mutta säilyttää salaisuutensa. Asiaa voisi lähestyä kysymällä, mikä meidän sisintämme esityksessä liikauttaa. Itse ajattelen, että se on hetki, jolloin säveltäjä, esiintyjä ja kuulija kohtaavat. Se on yhteinen ja jaettu totuuden, kauneuden ja hyvyyden kokemisen hetki.

Teknisesti virheetön ja muutenkin kaikin puolin moitteeton esitys voi jättää meidät kylmäksi, kun taas osin hiomaton ja rosoinenkin soitto saattaa vangita mieleemme. Silloin joudumme vertaamaan ja panemaan arvojärjestykseen keskenään kovin yhteismitattomia asioita. Se on musiikkikilpailun sovittamaton, sisäinen ristiriita.

Pitäisikö meidän siis kokonaan luopua kilpailuista? Monet vastaavat myöntävästi, eikä heitä siitä sovi moittia. Merkittävän uran tekeminen osallistumatta kilpailuihin on tänäkin aikana mahdollista.

Nyky-yhteiskuntaa kutsutaan kilpailuyhteiskunnaksi. Me taiteentekijät olemme osa yhteiskuntaa, ja ajan virrassa joudumme toimimaan sen pelisääntöjen kanssa – silloinkin kun kapinoimme niitä vastaan. Muusikon elämä ei ole vapaa kilpailusta. Jokaisesta esiintymistilaisuudesta kilpaillaan, orkesterimuusikko saa vakituisen työpaikan vain menestymällä koesoitossa, ja samoin täytetään opetustoimet.

Omaa suhtautumistani musiikkikilpailuihin voi kutsua pragmaattiseksi. Kilpailut eivät mihinkään häviä. Silloin niistä kannattaa ottaa irti kaikki se hyöty, mikä niistä on saatavissa. On hyvä harjoittaa vaativa ohjelmisto sellaiseen kuntoon, että sen voi esittää julkisesti arvioitavaksi, panna itsensä likoon, tavata uusia kollegoita ja ystävyyttä heidän kanssaan, saada uusia vaikutteita ja konkreettisia neuvoja vastaisen varalle. Kilpailun myötä saattaa myös syntyä esiintymistilaisuuksia. Jotakin ne merkitsevät myös oman taiteenlajin näkyvyydelle.

Taide voi hyvin ja kukoistaa vain siellä, missä se säilyttää vapautensa ja riippumattomuutensa. Elämämme on täynnä arvovalintoja. Päätettäessään kilpailuun osallistumisesta – osallistuako vai ei – muusikko, onpa hän sitten kilpailija tai juryn jäsen, joutuu tekemään suuren arvovalinnan. Uskon, että jokainen joutuu kysymään itseltään: ”Jos osallistun, menetänpö vapauteni ja riippumattomuuteni, vai kykenenkö säilyttämään ne?”. Täysin perustellusti voidaan päätyä kahteen toisilleen vastakkaiseen vastaukseen.

Ajattelen, että vapautensa säilyttäminen on mahdollista, jos meillä on tahtoa ja kykyä kilpailutilanteessa irrottautua kilpailun ajatuksesta, siirtyä kokonaan kilpailun ulkopuolelle.

Luulen, että se on soittajalle helpompaa kuin juryn jäsenelle, sillä lavalla jokainen tekee musiikkia parhaan kykynsä mukaan eikä taatusti mieti pisteitä. Meidän onneksemme on kuitenkin myös niin, että se mitä lavalla on eletty ja koettu vahvana ja aitona luomisprosessina, siirtyy suoraan kuulijalle. Me antaudumme ehdoitta musiikin vietäviksi. Sellaisia kokemuksia meille itse kullekin on kertynyt lukuisia viikon varrella.

Kaikki, mitä olen tässä pohdiskellut, on pelkistettävissä lopulta yhteen ainoaan kysymykseen. Miksi teen musiikkia, miksi haluan soittaa, mikä saa minut kerta toisensa jälkeen kapuamaan lavalle – silloinkin kun hermostuttaa ja kaikki tuntuu pahalta. Se on elämän mittainen kysymys, johon jokaisella meistä on oma vastauksensa, on ollut niin kauan kuin muistamme.

Alttoviulukilpailun traditioon kuuluu tilata uusia teoksia, yksi jo etabloituneelta säveltäjältä ja useita nuorilta, uransa alussa olevilta. Kiitos kaikille tähän työn osallistuneille. Toivottavasti sävellyksenne löytävät jatkossa uusia soittajia ja saavat lisää esityksiä. Sen ne todellakin ansaitsevat.

Onnistuakseen hyvin kilpailut tarvitsevat joukon ammattitaitoisia avustajia. Kiitos kaikille pianisteille, kitaristeille, sellisteille, kapellimestarille ja orkesterille hienosti tehdystä työstä.

Tällaisen tapahtuman järjestäminen ei ole aivan pikku juttu. Juryn yhteisen käsityksen mukaan järjestäjät, Suomen alttoviuluseura ja Tampereen musiikkiakatemia, selvisivät urakasta loistavasti. Kiitoksemme teille!

Last but not least I want to thank you my colleagues, the members of the jury. It has been a great privilege to work with you. Thank you very much indeed! May I kindly ask you to come here on to the stage. It is time to tell the results.

Tuomariston kommentteja

Comments on the Tampere Viola Competition 2012
Simon Rowland-Jones, tuomariston jäsen

It is wonderful coming from England to see how Finnish music education is so thriving. We have always been aware that music and music education are given much more importance in Finland than in most other countries but it still never fails to surprise me quite how different things are.

In London we are already seeing students unable to continue to post-graduate study because of the prohibitive cost. This means they are limited to a maximum of four years study, and even for that the tuition fees are now £9,000 per year. For many this means no possibility of going to music college in the first place!

It was also very impressive to witness the general public's enthusiasm for and interest in the competition, a viola competition too! I noticed what a large number of young people came along to listen, children even, and this no doubt makes a big difference to their musical outlook later in life.

The simple, no discussion marking system – was it fair? I'm not quite convinced, although it operated efficiently. I felt that one competitor in particular ended up very disappointingly low. I feel quite sure that he was equal in value to the two at the top, although for different reasons. He played consistently well

throughout the competition, in fact the most professional of the lot! I think the top two prizes were awarded more on talent and promise than on their performances. There is nothing wrong with that but playing of a high technical level should be rewarded equally. Perhaps with some discussion the results would have been more balanced?

I found the first round a little short and hard to judge purely on a) Reger, which, although perhaps a necessity for violists is nevertheless one-dimensional second-rate music, and b) new works, all of which were extremely interesting, but some of which offered easy vehicles for competitors to make a strong and convincing impression. I would suggest for the future that a movement of Bach should be added to the equation. This would test every aspect of these young players' techniques and musicianship, and might help make the jury's first impressions more complete.

These suggestions are not meant as criticism but are offered as possible food for thought for the future.

To sum up, I think it is remarkable from all points of view that the competition is able to take place, that the standard of so many young Finnish violists is so high and that the organisers should be congratulated on their dedication and enthusiasm.

All best wishes!

Kommentarer til Tampere viola konkurrence 2012

Tim Frederiksen, tuomariston jäsen

Et stort til lykke til Dig Max, Olli-Pekka og alle andre fra det Finske violaselskab med en meget velorganiseret konkurrence 2012.

Tim Frederiksen (oik.) antaa palautetta Pia Kukkoselle palkintojenjaon jälkeen.

Jeg tror, at alle i juryen var imponerede over deltagernes høje niveau både instrumentalt og kunstnerisk. I ugens løb oplevede vi spændende og ganske forskellige personligheder i et afvekslende repertoire. Det lover godt for fremtiden blandt finske violaspillere og den klassiske musik.

Konkurrencen har stort betydning som motivation og inspiration for den unge generation, og jeg håber, at det vil være muligt at gentage konkurrencen igen om nogle få år.

Jeg vil også gerne give udtryk for, at det har været en stor fornøjelse at være sammen med mine kolleger i juryen fagligt, såvel som socialt.

Varme hilsner!

Kilpailijoiden haastatteluja

Tina Brännkärr, 1. palkinto

Kisaviikolta on päällimmäisenä jäänyt mieleen meidän altistien välinen hyvä yhteishenki! Kaikki tsemppasivat toisiaan ja itse koin, että päämääränä oli enemmän itsensä voittaminen kun muiden päihittäminen.

Arpa(epä)onnen takia esiinnyin aina viimeisenä, enkä sen takia voinut muita soittajia kuunnella, mikä välillä harmitti koska muiden soittajien kuuntelu olisi luonnollisesti ollut sekä mielenkiintoista että kehittävää. Oman soittovuoron odottelu ja jännittäminen tuntuikin välillä loputtomalta.

Kilpailuohjelmisto oli mielestäni monipuolinen ja itse pidin erityisesti kamarimusiikkiosuudesta, jossa soitimme Jukka Tiensuun teoksen "Armotta".

Olisin kaivannut kisaviikkoon yhtä vapaapäivää ja lisäksi mestarikurssi olisi voinut olla muulloin, jolloin olisin itsekin voinut osallistua kuunteluoppilaana. Finaalissa yleisöä oli mukavasti, muulloin aika vähän. Jos finaali olisi radioitu, myös kaikki sukulaiset, jotka eivät päässeet paikan päälle olisivat näin voineet osallistua. Jäin myös kaipaamaan tuomareilta palautetta soitostani.

Kaiken kaikkiaan kilpailu oli positiivinen ja kehittävä kokemus, jota muistelen vielä mummonakin lämmöllä!

Suunnitelmissani on valmistua musiikin kandidaatiksi tulevana keväänä, Sibelius-Akatemiassa olen opiskellut jo vuodesta 2005.

Kiitos alttoviuluseuralle!

Hanna Pakkala, 2. palkinto

Kilpailu oli jännittävämpi ja kokonaisvaltaisempi kokemus kuin osasin odottaa, oli ilo ja kunnia saada olla mukana loppuun saakka. Välillä tosin kävi mielessä, miksi sitä ihminen moiseen rumbaan ryhtyy...

Kilpailuohjelmisto oli mielestäni monipuolinen, Bachia tai muuta vanhempaa olisin voinut soittaa jossain välissä.

Koen oppineeni kilpailusta ennen kaikkea itseni kanssa työskentelemistä, paineen sietoa. Osallistuminen myös selkeytti käsitystä omista vahvuuksista ja heikkouksista, ja antoi ideoita oman harjoittelun kehittämiseen tulevaisuudessa.

Olen valmistumaisillani (tällä tietoa kesällä 2013), taitekohdassa jossa alan pikkuhiljaa hahmottaa omaa muusikkouttani ja tulevia työskentelymahdollisuuksia. Kilpailuun valmistautuminen oli erittäin hyödyllinen ja tervetullut aikalisä tulevaisuuden pohdinnasta, nyt on aika ottaa jälleen suuntaa.

Kilpailun ilmapiiri oli kannustava ja positiivinen, suorastaan kotoinen, järjestelyt toimivat enimmäkseen. Loppu oli jotenkin lyhyt, palkintojenjaon jälkeen olisi toivonut mm. mahdollisuutta saada yksityiskohtaisempaa palautetta tuomaristolta, ja ylipäätään pientä yhteistä hetkeä viikon aherruksen jälkeen. Sääli että kisojen näkyvyys medioissa jäi turhan paljon Facebookin varaan, seuraaviin toivoisi yhteistyötä esim. musiikkiteknologiaopiskelijoiden kanssa, jotta kisoja voisi seurata tiiviimmin ulkopaikkakunniltakin käsin (livestreaming, paremmat nettisivut).

Seuraavaan alttoviulukilpailuun osallistuville antaisin neuvoksi, että ole läsnä joka hetki, kuuntele itseäsi, tiedosta ajatuksesi ja reaktiosi valmistautumisprosessin alusta lähtien, ja aseta tavoitteesi siten, että pystyt saavuttamaan ne riippumatta ulkoisista tekijöistä. Kilpailuihin valmistautuminen on hyvä motivaattori ja tilaisuus tutustua itseensä, ota siitä kaikki irti.

Kiitos tuomariston puheenjohtajalle loppupuheenvuorosta! Samoin koko alttoviuluyhteisölle tuesta ja tapahtuman järjestämisestä, toivottavasti perinne jatkuu!

Pia Kukkonen, 6. palkinto

Muistot kilpailusta ovat äärimmäisen kiitolliset ja tyytyväiset. Ilmapiiri oli hyvä ja lämmin. Käytännön asiat meidän kilpailijoiden kannalta oli hienosti hoidettu.

Kilpailuohjelmisto oli hyvä mielestäni. Kilpailuerillä oli selkeät teemat: 1.erä testaa soolosoittoa, 2.erä työskentelyä pianistin kanssa ja laajan sonaattikonaisuuden hallintaa ja 3.erä kamarimusisointitaitoja. On hienoa, että Tampereen amkin sävellysohjelmoijien työt ja yleisestikin nykymusiikki sisältyvät kilpailuohjelmistoon, sillä nykymusiikilla on suuri rooli alttoviulun ohjelmistossa.

Opin kilpailusta kuinka valmistaa ja hallita monipuolinen ja vaativa kisaohjelmisto. Oli jännittävä havaita, kuinka kisakappaleiden kypsyminen ja valmistamisprosessi jatkui aina esitykseen saakka. Jokaisesti esiintymisestä oppii ja havaitsee uusia aspekteja, myös

kilpailutilanteessa, ja hyvä niin! Valmistuin musiikinkandidaatiksi syksyllä 2012 ja aloitin samalla maisteriohjelmassa Sibelius-Akatemiassa.

Järjestelyt ja ilmapiiri olivat huippuluokkaa. Tampereen amkin/konservatorion opiskelijoiden työpanos oli ilahduttava.

Seuraavaan alttoviulukilpailuun osallistuville antaisin neuvoksi, että kannattaa tulla kisaamaan ilman ennakkoluuloja, ja muistaa tsemppata opiskelutovereita yhtä lailla kuin toivoisi itseään tsemppattavan: tällaiset pienet eleet nostattavat kisatunnelmaa ja luovat hyvää ilmapiiriä ympärille! Kannattaa muistaa, että vaikka kyseessä on kilpailu, niin erissä soitetaan live-yleisölle. Siten voi tarjota elämyksiä kuulijoille, ja mikäs sen hienompaa.

Kiitos Suomen alttoviuluseuralle sekä yleisölle kilpailuista!

Matthias Funke, välieräpaikka

Ich habe immer noch sehr gut in Erinnerung, dass ich 3 Anläufe fuer die 1. Runde - gebraucht habe. Ich habe postiv feststellen koennen, dass die Bratscher in Finnland ein bisschen wie eine

grosse Familie sind. Eine sehr gute Stimmung untereinander und viel gutes Feedback.

What do you think about the competition repertoire?

- Man sollte vielleicht Bach nicht ganz vergessen!

Do you feel that you have learned or gained something by participating in the competition?

- Disziplin in der Vorbereitung vor allem in der letzten Woche vor dem Wettbewerb- zeitiges Aufstehen um noch zwischen 8 und 9 am morgen ein bisschen im Konzertsaal zu ueben. Zeitplanung fuer das

ueben- wan und wie lange welche Stuecke? Durchspielen der einzelnen Runden zu jeder beliebigen Tagezeit etc.

In which phase are you now in your studies or profession?

- Musik studium etwa 2/3 von 3/3 aber mit Viola 2. Studienjahr

Was there something to be improved in the rules, organising, athmosphere etc. of the competition?

- 20 min sound check im Saal vor der ersten Runde wäre gut!

Which advice would you like to give fot the participants of the next competition (or competitions in general)?

- Spannung halten, auch nach der ersten Runde.

Would you like to add something else about the competition? The speech is free!

- Vielleicht ein Video Livestream im Internet/ Archiv fuer einige Wochen.

Ulla Knuuttila, välieräpaikka

**Tosi hyvät fiilikset jäi kilpailusta!
Oli mahtava kokemus kaikin
puolin ja kivaa oli. Onneksi lähdin
mukaan!**

Aluksi 1. erän uutta kappaletta oli tosi hankala lähteä työstämään, mutta loppua kohti olikin tosi hauskaa päästä soittamaan sellaista, mistä ei ollut mitään kuulokuvaa eikä ennakko-odotuksia!

Koen oppineeni paljon kilpailusta! Tällainen tavoite antaa hirveästi harjoittelumotivaatiota ja voimia tehdä pitkäjänteisesti työtä. Ja osallistuminen itsessään oli jo voitto sinänsä! Kirjoitan ylioppilaaksi (toivottavasti) ensi keväänä ja soittelen Kuopion

konservatoriossa musiikkiopistotasolla.

Kilpailun ilmapiiri oli ainakin tosi hyvä ja tsemppaava. Lämmittelyluokassa olisi kiva soittaa vähän pidempään kuin puoli tuntia ennen omaa soittovuoroa.

Ja pikku vinkki: ensi kerran viimeisen ilmoittautumispäivämäärän voisi laittaa vähän selkeämmin nettisivuille, että se ei ainakaan aiheuttaisi epäselvyyttä ja rajoittaisi osallistujamäärää!

Neuvoni seuraavaan kilpailuun osallistujille on, että älä stressaa turhaan, se on oikeesti kivaa!

Kiitos kaikille järjestäjille, muille kilpailijoille ja muillekin jotka oli mukana, oli onnistunut viikko!

Iiris Rannikko, välieräpaikka

Muistot kilpailusta ovat erittäin hyvät. Tunnelma kilpailijoiden kesken oli mielestäni kannustava ja meillä oli mukavaa keskenämme.

Soitin ensimmäisessä erässä Cecilia Damströmin Locon, josta pidin erittäin paljon. Toinen erä voisi olla määritelty siten, että soittoaika olisi 45 min ja siihen tulisi sisällyttää sonaatti ja pianosäestyksellinen kappale, sen sijaan että ”pikkukappaleen” kesto on rajattu kymmeneen minuuttiin.

Koen ehdottomasti oppineeni kilpailusta! Kilpailuun osallistuminen lisäsi motivaatiota ja auttoi minua kehittymään paljon soittajana. Asetin itselleni tavoitteen ja saavutin sen, joten voin olla todella tyytyväinen. Opiskelen Sibelius-Akatemiassa toista vuotta musiikkikasvatusta ja alttoviulu on itselleni tärkein kaikista opiskelemistani instrumenteista.

Kilpailun säännöistä ja ilmapiiristä minulla ei ole mitään moitittavaa. Järjestelyistä muutamia seikkoja: Harjoitusluokkia olisi voinut olla enemmän. Tiedotusta voisi myös parantaa siten, että nettisivuja päivitetäisiin kilpailun kuluessa (sain tästä palautetta monelta kilpailuja seuraavalta). Ammattivalokuvaaja, -orkesteri ja tehokas tiedottaminen ja markkinointi nostaisivat varmasti kilpailun profiilia.

Mielestäni tuomaristolta saatava palaute olisi kivempi saada esimerkiksi putoamista seuraavana päivänä eikä heti tulosten julkistamisen jälkeen.

Mestarikurssit tuomariston jäseniltä on loistava idea. Kurssien soittajat (lukuun ottamatta Gandelsmanin ylimääräistä kurssia) olivat konservatorion viulisteja ja sellistejä. Olisiko mahdollista suunnata kursseja alttoviulisteille? Kurssseille voisivat osallista konservatorion altistit, kilpailusta pudonneet ja kilpailuun osallistumatta jättäneet. Muilta kuin kilpailijoilta kurssista voisi periä pienen maksunkin.

Nuvoksi seuraavaan kilpailuun osallistujille antaisin, että reenaa pariäännet kuntoon, aseta itsellesi realistisia tavoitteita ja muista myös rentoutua!

Säveltäjäpuheenvuoroja

Cecilia Damström: Loco Op. 17

Loco

**Hän haluaa huutaa.
Hän huutaa.
Huutaako?
Hän auttaa minua.
Hän on kiltti.
Onko?
Joskus.
Mutta hän on ovela.
Aina.
Askeleen edellä.
Missä et luullut olevan.
Onko hän ylipäätään?
Vai onko se vain minä?**

Alttoviulusoolokappaleeni Loco Op. 17 on sävelletty vuonna 2010. Nimi on espanjaa ja tarkoittaa hullua. Niin kuin lähes kaikki tähän mennessä säveltämäni musiikki, myös Loco on ohjelmallista musiikkia. Eräs alttoviulukilpailun osallistujista, Iiris Rannikko, joka soitti kappalettani totesi: Nimi kertoo jo kaiken, se on hullu, eli periaatteessa kaikki on mahdollista.

Pääinstrumenttini on piano, mutta olen sen lisäksi soittanut kolme vuotta selloa, joten ajattelin alttoviulua sellon kautta. Alttoviululle on kirjoitettu suhteellisen vähän soolomusiikkia, mikä on kiehtovaa säveltäjälle, sillä mahdollisuus saada kappale esitetyksi on suurempi kuin esimerkiksi pianoteoksella, joka lähes hukkuu kirjallisuuden massoihin. Minulle tuli joskus hieman vaikeuksia, jos ajattelin alttoviulua liian paljon viuluna, ja kirjoitin otteita jotka olisivat olleet mahdollisia viululla, mutta jotka ovat todella epämiellyttäviä alttoviululla. Yksi asia, joka kiehtoi minua eniten alttoviulussa on c-kieli, jossa on minusta niin mahtava "soundi" ja jolla saa yllättävän kovaa ääntä. Teos alkaa vapaalla c-kielellä soitettuna niin kovaa, että ääni menee rikki.

Yleisöstä joku totesikin Hanna Pakkalan esityksen jälkeen: "Se oli niin kuin hän olisi puhaltanut sumutorveen, kun hän aloitti kappaaleen". Aloitin kappaaleen miettimistä keväällä 2010 ja kirjoitin

silloin muutamia erilaisia pätkiä. Pidin kaikista eri pätkistä ja en oikein tiennyt miten yhdistää niitä.

Syksyllä 2010 lähdin vaihto-opiskelijaksi Valenciaan, Espanjaan. Siellä eräs uusi tuttavuus raivostutti minua epäkonsekventilla käytöksellään, ja samalla kuin raivoisassa tunnelmassa yritin kirjoittaa alttoviulukappaletta erässä kahvilassa suuren katedraalin vieressä, huomasin kappaleen kuvaavan tätä henkilöä. Päätin sitten liioitella näitä puolia ja kuvittelin hänelle voimakkaamman (ja hullumman) karaktäärin, kuin mikä hänellä oikeastaan oli.

Jotta kappale aukeasi paremmin soittajalle, opettajani suosittelee minun kirjoittavan jotain. Mutta koska en halunnut kirjoittaa tällaista teosesittelyä mitä juuri nyt teen, hän kehotti minua kirjoittamaan runon. Runossa korostetaan erityisesti sitä, että "onko hän oikeasti niin hullu kuin kuvittelen, vai onko se minun mielikuvitukseni? (Vai olenko se minä joka olen hullu?)". Tämä jää soittajan pohdittavaksi. Kappale on täynnä suhteellisen tarkkoja esitysohjeita kuten "Agressive and brutal" tai "Shy and insecure" jne., jotka auttavat soittajaa henkilön sisäiseen maailmaan matkaa kulkiessa.

Yhteistyö Tampereen alttoviulukilpailun 2012 kanssa on ollut mahtava kokemus. Sävellyso opiskelijoina teoksiamme esitetään noin kaksi kertaa vuodessa, ja yleensä soittajilla (ymmärrettävistä syistä) on muita prioriteetteja kuin meidän kappaleemme harjoittelemisen. Usein heille tulee lyhyellä varoitusaajalla hankala kappale, jonka he epätoivoisesti yrittävät saada jonkunlaisen soittokuntoon muutamassa viikossa, ja tavallisesti säveltäjälle aina valitetaan että teos on "liian hankala".

Tällä kertaa oli toisin. Koska meidän kappaleemme olivat pakollisina jo ensimmäisellä kierroksella, ne olivat yksi soittajien prioriteeteista. Sävellykset olivat valmistuneet jo hyvissä ajoin, eli soittajilla oli noin 8 kuukautta aikaa harjoitella valitsemaansa kappaletta. Tiedän itse, että kappaleeni on vaikeusasteen ääri rajoilla (kappaleessa on rinnakkaiskvartteja samaan aikaan, kunvasemmalla kädellä myös pitää soittaa pizzicatoja c-kielellä) ja kuulin soittajilta, että alussa he olivat epätoivon partaalla. Koska harjoitusaikaa oli tarpeeksi, soittajat saivat kuitenkin kappaleeni hyvin haltuun ja sain kuulla ällistyttävän hyviä esityksiä kappaleesta, jotka olivat juuri niin kuin olin ajatellut kappaletta

soitettavan. Soittajat kertoivat, että kun he olivat ylittäneet tekniset vaikeudet kappaleessa, he pitivät siitä kovasti, mikä oli todella ihanaa kuulla.

Kaiken kaikkiaan on ollut mahtava kokemus saada kuulla neljä erilaista, mutta todella hyvää tulkintaversiota omasta kappaleestaan. Totesin Dante Thelestamille, joka nykyään opiskelee Sibeliuksen Akatemiassa ja asuu Helsingissä: "Sinun täytyy tulla Tampereelle kuuntelemaan oman kappaleesi eri esityksiä, tämä on varmaan yksi ainoista kerroista opiskelun aikana (tai pahimmassa tapauksessa elämän aikana) jolloin saa kuulla näin monta HYVÄÄ vetoa omasta kappaleestaan!" Me kuuntelimme yhdessä kaikki alkuerät ja oli todella kiinnostavaa kuulla sekä oman että muitten kappaleitten eri esityksiä, jotka taas kerran valistivat meitä säveltäjiä siitä, miten monella eri tavalla voi tulkita samaa nuottikuvaa. Varsinkin Tero Lanun teoksessa, joka soitettiin kymmenen kertaa, näitä eroja oli mielestäni paljon.

Suuri kiitos alttoviulukilpailun järjestäjille, että annoitte meille sävellysohjelmoijille tämän mahdollisuuden olla mukana. Se on ollut todella antoisa kokemus!

Tero Lanu: Water-lilies

En päässyt kuuntelemaan ainuttakaan Water-lilies -teokseni kilpailuesitystä, mutta eräs kollegani kommentoi, että tulkinnat olivat olleet hyvin erilaisia. En ihmettele sitä, sillä kappaleeni on rapsodinen, rönsyilevä ja pysähtelevä.

Tämän dramaturgian taustalla lienee sävellysvaiheen mielikuvani syrjäisestä keskikesän metsälammesta täynnä rönsyileviä lumpeita, jotka aamulla avaavat valkeat kukkansa ja yöksi sulkevat ne, "laittavat ne nukkumaan". Varsin romanttisesti-impresionistinen mielikuva, ja musiikissa onkin taatusti jotain Debussyä.

Kappaleen suurin esityksellinen haaste on malttaa antaa sen lukuisille aiheille, tunnelmille ja tempoille riittävästi aikaa. Jokaiseen aiheeseen (joilla on usein oma asteikko- ja rytmimaailmansa) täytyy paneutua sillä mentaliteetilla, että se on maailman kaunein sävelkuvio, ja vieläpä viimeinen sellainen. Puhtaasti sormitusteknisesti teos ei ole virtuoosisimmasta päästä.

Teoksen muodollisena viitekehyksenä sen tonaalista suunnitelmaa myöten on barokin instrumentaalitanssin kaksiosainen muoto, jonka toisen osan alussa tässä tosin on nopean vaiheen muodostama "pullistuma". Ehkäpä metsälampeenkin osuu päivän aikana hieman tuulenvirettä?

Lasse Kallioniemi: Alladdin's Fever

Sain sysäyksen kirjoittaa soolokappaleen alttoviululle kuultuani sävellysohjelmoijien alttoviulukappaleita sävellysluokan konsertissa. Soolokappaleen kirjoittaminen oli minulle haastavaa - kuinka saada aikaan mielenkiintoinen teos yhdelle soittimelle?

Sisällytin teokseen erilaisia soittotekniikoita, laulavaa melodiaa ja hetkittäin virtuoosimaisia osuuksia. Kappaleen nimi juontaa quasi-itämaisistä kohdista, jotka voisivat olla peräisin ajasta ja paikasta johon Aladdinin tarina on sijoitettu.

Alkukilpailua varten sävellettiin 7 sooloalttoviulukappaleita: Cecilia Damström: Loco op. 17, Tero Lanu: Water-lilies, Henri Sokka: Sysi, Dante Thelestam: Leuattomat kalat, Jarkko Pajunen: Arccata, Jani Laaksonen: Capriccio dorico, Lasse Kallioniemi: Aladdin's Fever. Näistä esitettiin kilpailussa neljää ensin mainittua.

Kaikkien soolokappaleiden nuotit ovat saatavana sähköisessä muodossa (pdf) puheenjohtajalta, samoin kuin Jukka Tiensuulta loppukilpailua varten tilatun Armotta -trion alttoviululle, kitaralle ja sellolle esitysmateriaali.

Yleisön vaikutelmia

Jussi Tuhkanen, RSO:n alttoviulisti, Tampereen alttoviulukilpailun 2006 voittaja

Yleinen alkueräskannaus

Kyllä se vaan altonörtin sydäntä lämmitti kun pääsi kuuntelemaan nuorta suomalaista alttoviuluosaamista 19 kilpailijan voimin.

Kiitos teille kaikille kun olitte jaksaneet puurtaa harjoituskopeissa ja kodeissa ei kymmeniä, vaan satoja Regerien sun muiden tuoksuisia tunteja!

Ikäväkseni ehdin kuunnella kilpailuista siis vain alkuerät. Niistä päällimmäisenä fiiliksenä jäi jo moneen kertaan sanottu totuus siitä, että musiikki liittyy aina siihen aikaan jolloin se on sävelletty, joten meille tässä NYT-hetkessä eläville on luonnollisempaa soittaa upeiden Tampereen konservatorion sävellyksenopiskelijoiden musiikkia, kuin Max Regerin. Ja nämä uudet teokset saivatkin osakseen aika mielettömän hienoja esityksiä ihan kaikilta.

Kuultiinhan siellä hienoja Regereitäkin, mutta suurin osa tuntui olevan huomattavasti enemmän kotonaan uusien teoksien sävelkielessä. Tästä edelleen kiitoksia ja kumarruksia myös säveltäjien puoleen, että olivat säveltäneet puhuttelevaa musiikkia. Jos tilausteoksien vahvaa karakterisointia, vapautunutta sointia, ja samanlaista musiikin esittämistä saisi jotenkin kopioitua myös historiallisiin Regereihin, niin saisivat nekin kunnon päivityksen nykyaikaan.

Ja vielä yksi pieni raipanisku Regereiden suhteen, joka on tietenkin helpommin sanottu kuin tehty: ei tekniikkapyyly edelle puuhun.

Eli ehkä nimenomaan Maxin teoksien hitaissa osissa oli havaittavissa yleistempon valitseminen sen suhteen miten joku seuravalla sivulla oleva teknisesti haastava pariäänipaikka saadaan menemään. Vilkastaan vielä kerran niitä tahtilajimerkkejä ja italiansielisiä karaktäärisanoja, ja murehditaan niitä pariääniä sitten kun niiden aika on.

Kiitokset ja onnittelet vielä kaikille kilpailijoille sekä järjestäjille!

Helge Valtonen, RSO:n alttoviulisti (eläkkeellä), pedagogi
Vaikutelmia Tampereen alttoviulukilpailun 2012 alkukilpailusta

19 kilpailijaa oli saapunut sunnuntaina arvontaan ja kunnia kilpailun aloittamisesta lankesi Matthias Funkelle. Suosituin uusi sävellys oli Tero Lanun Water-lilies, se kuultiin 10 soittajan esittämänä. Cecilia Damströmin Locon oli valinnut 4 soittajaa, Dante Thelestamin Leuattomat kalat myös 4 soittajaa ja Henri Sokkan Sysin esitti yksi kilpailija.

Suosituin Regerin Sarjoista oli no 1 g-molli 13 kilpailijan soittamana, heistä 5 soitti ensimmäisen osan parina neljännen. Sarjaa no 2 soitettiin 2 kertaa ja sarjaa no 3 esitettiin 4 kertaa.

Pidän alkukilpailun yleistasa tasaisen hyvänä sikäli, että kaikki soittajat olivat valmistaneet huolellisesti teoksensa ja kuulijoiden ei tarvinnut pelätä esiintyjän puolesta. Kilpailun paine ilmeni joidenkin soittajien kohdalla soinnin prässäämisenä ja intonaatio-ongelmina. Salin akustiikkaan ei ollut saanut tutustua etukäteen ja isossa tilassa soittaminen oli selvästi outoa useille.

Regerin Sarjojen teknis-musiikilliset haasteet teettävät töitä monille vielä tulevaisuudessakin. Soinnin vivahteet ja intonaatio

kaksoisäänissä, vibraton käyttö fraseerauksen tukena, tempoalinnat ja rubatojen aistikas ja looginen hallinta sekä jousitekniikat, lähinnä spiccato ja jousen jako ovat vaikeasti hallittavia asioita.

Uskoisin että useimmat kilpailijat olivat harjoitelleet vain yhtä, kilpailussa esittämänsä sarjaa. Regerin Sarjojen musiikillisessa hahmottamisessa ja vaadittavien tekniikoiden hallinnassa auttaa paljon jos tuntee ne kaikki. (Toisaalta en tiedä ketään joka haluaisi viettää kuukausikaupalla päivittäin aikaa juuri Regerin parissa.) Painotan tässä kaksoisääniasteikkojen ja - etydiä pitämistä päivittäisessä harjoitteluohjelmassa.

Vaihtoehtoinen uusi sävellys kirvoitti kilpailijat selvästi persoonallisempaan sanottavaan. Useimmat olivat ratkaisseet myös näihin liittyneet tekniset haasteet mallikkaasti. Kaipasin vielä enemmän rohkeutta tehdä ratkaisuja ja kokea sävellys ”sisältöpäin” joidenkin kohdalla. Kiitettävän erilaisia tulkintoja kuultiin.

Kilpailijoiden ikäjakauma oli 18 ja 29 vuoden välillä. On luonnollista että opintojensa loppuvaiheessa oleva tai juuri maisteriksi valmistunut, paljon monenlaista musiikillista kokemusta kerännyt pystyy persoonallisempaan ja vivahteikkaampaan esitykseen kuin kokemattomampi, mutta silti jokainen esitys puolsi hyvin paikkansa. Soittimien laadulliset erot olivat myös havaittavissa. Missään muussa jousisoitinkilpailuissa ei varmaankaan ole niin suuria eroja soittimen koon ja sointiväriä kohdalla kuin alttoviulukilpailuissa.

Kilpailu oli jälleen tapahtumana lämminhenkinen. Varsin runsas yleisö osoitti suosiotaan tasapuolisesti ja lämpimästi. Yhteensattuman vuoksi sekä Sibelius-Akatemiassa että Metropolia Amk:ssa oli oopperaproduktio samalla viikolla ja tämä verotti tietenkin opiskelijoiden mahdollisuutta tulla kuuntelemaan paikan päälle. Kilpailuun osallistuneille projekti antoi voimakkaan nosteen joka siivittää opiskelua eteenpäin.

Tommi Aalto, RSO:n alttoviulun äänenjohtaja

En haluaisi niin kovasti puhua "kilpailusta" vaan ehkä mieluummin tapahtumasta. Toki osallistujille jonkinasteinen kilvoittelu varmasti kuuluu asiaan, mutta itselleni viikko oli ennen kaikkea loistava tilaisuus seurata nuorten soittajien erilaisia tulkintoja esitetyistä kappaleista.

Kaikki olivat valmistautuneet huolella eikä rیمانalituksia kuultu kertaakaan. Huomasin myös, ettei lopputulos kiinnostanut minua kovinkaan paljoa, soittajien persoonat sitäkin enemmän. Aivan mahtava viikko!

Paljon voitotellaan jo toimesta olevien altistien taholta sitä, ettei uusia hyviä soittajia enää tule niin kuin ennen vanhaan. Ei pidä paikkaansa. On selvää ettei "Matti Hirvikankaita" synny joka vuosi, ehkei joka vuosikymmenkään, mutta kyllä nykyiset soittajat ovat vähintään samaa tasoa kuin ennenkin. Sanoisin kärjen osalta monessa suhteessa valmiimpia. Vaatimustaso orkestereiden koesoitoissa vaan on noussut niin paljon, että harha soiton tason laskusta voi syntyä. En ole huolissani altistien osaamisesta, yleisestä kiinnostuksesta klassiseen musiikkiin nuorten keskuudessa kylläkin.

Ohjelmisto oli hyvin laadittu. Se osoitti kunkin soittajan taidot ja puutteet, antoi tarpeeksi valinnanvapautta ja oli kuulijalle mielenkiintoinen. Regeriä tietysti kuuli ihan tarpeeksi, mutta uuden musiikin tilaaminen ja esittäminen on loistojuttu. On hienoa että nuori muusikko pääsee neitseelliselle tutkimusmatkalle valmistaessaan uutta, juuri sävellettyä teosta. Saa muokata kappaleesta haluamansa ilman esitystradition painolastia.

Kilpailijoilla oli mielestäni ihan kelpo instrumentteja. Jälleen sitä hämmästyti huomattaessaan miten erilaiselta jokainen instrumentti/soittaja kuulosti. Se on tietysti vain ja ainoastaan positiivista.

Ihannealitto on utopiaa, mutta itse pidän melko tummasta ja täyteläisestä soinnista. Vanhat Italialaiset pikkualtit eivät kuulu suosikkeihini.

En ole itse osallistunut alttoviulukilpailuihin. Minun nuoruudessa tämäntyyppisiä kansallisia kilpailuja ei ollut, ja toisaalta puuttui valmiudet lähteä suurempiin koitoksiin. En ole tainnut kertaakaan moista edes harkita. Aikamoinen win-win tilanne kaikille osapuolille.

Pikkujoulujuhlien esiintymislavan soittajasijoittelu oli yhteisötoiminnan kannalta hieman haastava, muuten ei valittamista löydy. Kaiken kaikkiaan esitän tässä nöyrimmät kiitokset kilpailutoimikunnalle erinomaisista järjestelyistä. Kaikki toimi niin kuin pitää.

Nautin työnteosta tällä hetkellä tavattomasti. Jaksan harjoitella ja olen innostunut. Kroppa rupeaa vähän rapistumaan, olkapää on sökö ja niska naksuu, mutta vielä tässä jotenkin kahisutellaan. Olen ollut aina vähän amatööri luonteeltani ja oikeasti onnellinen siitä mitä olen saanut tehdä.

Markus Sarantola, Lappeenrannan kaupunginorkesterin äänenjohtaja, periodimuusikko
Kilpailun jälkeen

Viidennen kilpailun yleinen taso tarjosi monenlaisia merkittäviä ilon aiheita. Erityisesti konserttokierroksella (neljä Hoffmeisteria ja kaksi Stamitzia) kuultiin musiikillisesti toisistaan kiinnostavalla tavalla poikkeavia, raikkaita ja hallittuja esityksiä.

Takanapäin alkavat ilmeisesti olla ajat, jolloin klassismin ajan musiikkiin tarjottiin samanlaista sostenutoa kuin sitä seuraavaan romantiikkaankin.

Kaikki nyt kuullut esitykset olivat tyyllillisesti antoisaa kuultavaa ja eräät niistä (mainittakoon esimerkkinä Hanna Pakkalan Stamitz) harkitussa mielikuvituksellisuudessaan kerrassaan mukaansatempaavia.

Omien kadenssien soittaminen kilpailutilanteessa kertoo taiteilijan luonteenlaadusta ja musiikkisuhteesta yhtä ja toista, ja niiden säveltämiseen, esittämiseen sekä jopa improvisoimiseen tulisi opiskelijoita jatkossa rohkaista yhä enemmän. Millainen kadenssien alkuperäinen idea konserttoja 1700-luvulla sävelletessä olikaan? Tällaisessa yhteydessä on oivallinen tilaisuus hetkeksi aikaa pysähtyä miettimään miksi orkestereiden koesoittolautakunnat haluavat nykyaikana ylipäättään kuulla kadensseja: Eikö olisi tarkoituksenmukaista rekrytoida muusikko jolla on paitsi fantasiaa ja rohkeutta, myöskin taitoa säveltää ikioma kadenssi, vai saavutetaanko muutaman tietyn standardikadenssin suosimisella jotain merkittävämpää hyötyä? Kandidaatin soittimenkäsittelylliset taidot kun ovat kuitenkin selvinneet lautakunnalle jo konserton parin ensimmäisen sivun aikana. Koesoitoissa useimmiten kuultavat kadenssit eivät pysty tarjoamaan tähän vaikutelmaan enää oikeastaan mitään uutta.

Molto sostenuton esittelyyn oli sitten useilla kilpailijoilla mahdollisuus Regerin sarjassa no. 1 g- molli. Jonkin verran kuultiin suorituksia joissa tämä esitysohje oli ihan sivuutettu, mutta ongelmallisempina koin esitykset, joissa sostenutoa lisättiin vauhtiin pääsyn jälkeen osan loppua kohden yhä lisää. Tämä musiikki on monin paikoin luonteeltaan sisäänpäinkääntynyttä tai monologinomaista. Sen nuottikuva tarjoaa poikkeuksellisen paljon mahdollisuuksia vapaaseen ja omaperäiseen tulkintaan sekä monenlaiseen tempon käsittelyyn. Näistä mahdollisuuksista huolimatta esittäjän tulisi pyrkiä rakentamaan jonkinlainen suunniteltu ja koko osan kattava arkkitehtoninen kokonaisuus, mutta moni taitavakin soittaja uhrasi nyt tämäntyyppiset hyveet harkitsemattoman, sointiin keskittyvän venyttelyn alttarille.

Ehyimmän Regerin sarjan ensimmäisen osan tarjosi mielestäni Iiro Rajakoski. Hänen tulkintansa harvemmin kuullusta e-mollisarjasta oli huomattavan laadukas ja pienimpiä yksityiskohtia (kaarenpäät jne.) myöten loppuun asti viimeistelty.

Aikamme musiikkia lähestyttiin kilpailun ensimmäisellä ja viimeisellä kierroksella taitavasti ja ammattimaisesti, uusista teoksista saatiin yleisesti ottaen paljon irti. Oli ilo kuulla niin erilaisia tulkintoja samoista aikaisemmin esittämättömistä teoksista. Tuntui siltä että tällaiset tyyliä ovat yleisesti ottaen hyvin hallussa.

Oli kiinnostavaa, että Tiensuun mainiota Armotta -teosta pystyttiin tulkitsemaan niin monin toisistaan täysin poikkeavin tavoin ja kuitenkin raikkaan kekseliäästi. Kahden avustavan kitaristin ja sellistin (lauantaina Ismo Eskelinen ja Sami Mäkelä, sunnuntaina Jyrki Myllärinen ja Markus Hohti) kesken toteutettu työnjako toi myös kilpailutilanteeseen uusia ulottuvuuksia ja värejä. Sellaista se on kun minkäänlaisen esitystradition painolastia ei sävellyksistä vielä ole olemassa. Kuultiin siis autenttista musisointia. Mikä puolestaan on ilmaisu, jonka yksipuolista käyttöä muissa yhteyksissä osataan nykyään jo luontevasti välttää.

Tuomariston tehtävä ei varmaankaan ollut yksinkertainen; jokaisella kuudesta finaaliin päässeestä soittajasta oli tarjottavanaan jotain todella hatunnoston arvoista. Minusta vaikutti siltä, että tässä kilpailussa painotettiin musikanttisia, sisäistettyjä ja omaperäisiäkin näkemyksiä sekä nykyaikaista useiden erilaisten soittotyölienen tuntemusta.

Finalistien soittotaidollisia eroavaisuuksia voitaneen pitää pieninä ja veikkaan, että V kilpailu tullaankin muistamaan juuri loppukilpailun tasaväkisyydestä sekä siitä, että palkinnot olisi ollut mahdollista asettaa moneen muuhunkin järjestykseen. Jokin sija olisi ollut perusteltua jakaa kahden tai jopa kolmen soittajan kesken, mutta on muistettava että tuomaristo on kutsuttupaikalle asettamaan soittajat johonkin järjestykseen ja että sitä yleisökin toivoo. Yhden sijan jakamista useamman kilpailijan kesken on usein pidetty jotenkin latistavana.

Todella hieno kokonaisuus kaiken kaikkiaan!

Oppilaani Paul Bäckman 13 v., kirjoitti seuraavan pienen jutun alttokisan lauantaina 24.11. Paul ja muut oppilaani Kauniaisten musiikkiopistosta (9-24 v) olivat oikein vaikuttuneita alttisteista.

Voisi olla hyvä idea markkinoida näitä kisoja laajemminkin musiikkiopistoissa. Samalla saataisiin kisoihin lisää tervetullutta yleisöä!

Altto vielä kisan

Minusta oli hauskaa päästä seuraamaan tällaisia kisoja ja päästä näkemään miten hyviä soittajia Suomesta löytyy. Voisin mennä katsomaan uudestaan samanlaisia kisoja. Kisassa oli mahtavia soittajia ja hyvää musiikkia. Pidin siitä oikein paljon.

Raportti ESTAn konferenssista 2012 Kroatiaasta

Tarja Jokiaho, musiikkiopisto Juvenalian alttoviuluopettaja

Tervehdys ESTA:n konferenssista Kroatian Porecista. ESTA:n eli Euroopan jousisoitinopettajien yhdistysten konferenssi järjestettiin tänä vuonna Kroatian Porecissa 16.-20. lokakuuta. Raportoin kahdesta alttoviulunsoittoa koskettaneesta tilaisuudesta.

Bruno Giurannan mestarikurssi

Ensinnäkin on ilo ja kunnia kertoa asiasta tietämättömille, että ESTA:n puheenjohtajana on vuodesta 2011 lähtien toiminut maestro Bruno Giuranna italiasta. Hän tuskin esittelyjä kaipaa meidän alttoviulistien keskuudessa.

Giuranna piti Porecissa mestarikurssin eli julkisen oppitunnin, johon osallistui kaksi kroatialaista alttoviulunsoiton opiskelijaa Zagrebin musiikkiakatemiasta. Molemmat olivat professori Milan Zunkon oppilaita. Simun Koncic soitti Bartokin konserttoa ja Aleksandar Jakopanec Hindemithin sonaattia.

Simun Koncic ja Bruno Giuranna

Koncic soitti aluksi Bartokin konserttoa nuoteista – varsin paneutuvasti ja kelpollisesti. Kolmannelle sivulle päästyä Giuranna keskeytti ja hymyili ystävällisesti kysyen kauanko S.K. oli teosta harjoittanut. Nuorimies katsahti eturivissä hiuksia haroneeseen opettajaansa, mielti ja vastasi 2-3 kk. Giuranna hieroi leukaansa ja totesi "in one week you should play this by heart". Oppilas meni vähän noloksi (oletettavasti myös prof. Cunko), mutta Giuranna hymyili lempeästi kuten aina ja jatkoi teoksen opettamista. Pääasiassa Giuranna keskittyi äänen tuottamiseen; jousen vauhtiin, jousen jakoon, nyansseihin. 45 minuuttia kului hetkessä.

Jakopanec soitti Hindemithiä ulkoa, joten oppitunti alkoi hieman eri sävyssä. Tälläkin tunnilla äänenotto oli pääasia. Lisäksi Giuranna tahtoi "more sound, expression, imagination". Maestron mukaan A.J. soitti liikaa mezzofortessa.

Aleksandar Jakopanec ja Bruno Giuranna

Tämäkin oppitunti kului lentäen. Kaikki ihmettelimme maestro Giurannan huikeaa soittotaitoa, täyttähän hän 6. huhtikuuta 80 vuotta. Mallisoitto hiveli meidän korvia. Lisäksi kiinnitimme huomiota mestariopettajan pukeutumiseen. Konferenssin aikana hän oli pukeutunut varsin "casual", mutta oppitunnille tullessa hänellä on puku päällä kravatteineen ja kiiltävine kenkineen.

Alberto Campagnanon (ITA) luento Franco Gullista, 1900-luvun suuresta italialaisesta viulistista ja soitonopettajasta

Konferenssin viimeinen päivä alkoi äärettömän tunnepitoisella luennolla Franco Gullista. Tällä luennolla kuultiin suuri määrä Gullin levytyksiä ja äänityksiä sekä nähtiin otteita useista televisio-esiintymisistä. Gullihan muodosti yhdessä Giurannan ja G. Caramian kanssa Trio italiano d'archin.

A. Campagnano esitelmöi Gullin elämäntyöstä ja kutsui sitten myös Giurannan kertomaan kokemuksistaan ja muistoistaan soittaa Franco Gullin kanssa. Aluksi Giuranna ei pystynyt liikutuseltaan juuri puhumaan, mutta kokosi sitten itsensä ja kertoi miten Franco oli ollut hänelle kuin veli, erittäin läheinen ystävä, jota ja jonka soittoa hän yhä kaippaa. Gulli kuoli 11 vuotta sitten. Giuranna korosti useasti Gullin soiton puhtautta ja siitä johtuvaa äänen kauneutta. Saimme nähdä ja kuulla mm. televisioinnin vuodelta 1974, missä Gulli ja Giuranna soittivat Mozartin Sinfonia concertantea. Äärettömän kaunista. Yleisö pyyhki silmäkulmiaan.

Seuraava ESTA:n konferenssi pidetään Oxfordissa 28.8.-1.9.2013. Sinne vaan sankoin joukoin!

Raportti Päivölän mestarikursseista 2012

Kimmo Kivivuori, Tampere Filharmonian alttoviulun varaäänenjoht.

Professori Rainer Moog Saksasta on opettanut Päivölän opiston järjestämällä alttoviulunsoiton ja kamarimusiikin mestarikursseilla Sääksmäellä jo vuodesta 2009. Viime kesänä mukaan oli otettu myös viulisteja ja opettajaksi oli saatu Mark Gothoni, joka opettaa Berliinin Universitet der Kunstessa.

Mukana oli kurssilaisia seitsemästä maasta. Ensi kesän kurssien ajankohta on 1.-7.7.2013, ja Moogin ja Gothonin lisäksi opettajakuntaan liittyy Marko Ylönen, joten jousikvartetin kaikki soittimet ovat edustettuina.

Luvassa on myös konsertteja. Lisätietoja Päivölän opistosta kevään kuluessa (www.paivola.fi). Kysyä voi mahdollisesti myös alttoviulisti Kimmo Kivivuorelta (050-3543504).

Vasemmalta: alttoviulistit Annariina Jokela, Riittaliisa Hakulinen, Sauli Kulmala, Sameli Vettenranta ja Sinikka Lidsle kesän 2012 kurssilta, keskellä opettaja Rainer Moog sekä säestäjä Naoko Sonoda.

MYYDÄÄN

- Myydään hyvä alttoviulu (rak. Jaakko Mäkelä 2004, vartalopit. 41,3 cm), hp. 10500 euroa. Tiedustelut 050-300 38 39. Hanna Korkeakoski.
- Myydään Koistisen vuonna 1980 rakentama alttoviulu, hp.7800 euroa. Vartalomitta on 40,5 cm, sointi on miellyttävä ja helposti syttyvä. Soitin on käytännössä aivan uusi eli uusi omistaja pystyy vaikuttamaan soittimen kehitykseen! Yhteydenotot: Ilona Rechartt, Tapiola Sinfonietta, puh. 0405757779, sähköposti ilona.rechartt@saunalahti.fi.
- Saksalainen 1900-luvun alussa tehty alttoviulu. Kopan koko 42 cm. Soitin ollut ammattikäytössä. Hp. 6000 €. Tiedustelut 040- 5951708. Minna Linnove-Pulakka
- Myydään käsin tehty, pienikokoinen, laadukas ja kauniisti soiva kiinalainen alttoviulu (VA906). Kopan koko 39 cm. Mukana Walter Mettal alttoviulun jousi, AVGVSTIN jalopuinen olkatuki sekä BAM:nreppumallinen alttokotelo (tummansininen). Ostettu viulunrakentaja Risto Wainiolta Helsingistä vuonna 1999 uutena. Hinta yhteensä 4-735 4 000 " Johanna Holm. Puh. 044 583 7176
- Myydään *Pekka Mikael Laine* -alttoviulut vuodelta 2003 (42,2 cm), hp. 7500 euroa sekä vuodelta 2010 (42,4 cm), hp. 9000 euroa. Testatut ja luotettavatoimiset soittimet niin rakenteen, äänenlaadun kuin suorituskyvynkin suhteen. Aukisoita itsellesi hyvä instrumentti! Kahden viikon kokeilujakso veloituksetta, sen jälkeen vuokraus 100 €/kk, hyvitetään ostohinnassa. Soitan itse v. 2002 rakennetulla Laine-alttoviululla, josta kuulet ja voit kokeilla, millainen soittimesta aukisoiton jälkeen tulee. Max Savikangas puh. 040-580 68 72, max.savikangas@kolumbus.fi, <http://www.lainetti.net/strings/index>

Liittymisohje Suomen alttoviuluseuraan:

Maksa jäsenmaksu 20 euroa
(opiskelijat ja eläkeläiset 10 euroa)
tilille:

OKO ARKADIA

BIC:

OKOYFIHH

IBAN:

FI63 5722 1020 0060 15

Kirjoita maksun viestikenttään nimesi,
osoitteesi, puhelinnumerosi ja
sähköpostiosoitteesi.

Olet jäsen!

